

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.355/2021/6. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2021. október 7. napján megtartott tanácsülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére kizsákmányolás céljából elkövetett emberkereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék 2021. május 19. napján kihirdetett 3.B.76/2021/7. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott születési helye: helység1.

I n d o k o l á s

[1] Az ügyben első fokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt, előkészítő ülésen hozott ítéletével a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadását követően Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberkereskedelem büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 192. § (2) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], ezért 2 év börtön fokozatú, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetére kimondta, hogy a vádlott a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A vádlottat nem részesítette előzetes mentesítésben, és kötelezte az eljárás során felmerült 127.171,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az előkészítő ülésen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése, a próbaidő rövidebb tartamban történő meghatározása és a vádlott előzetes mentesítésben részesítése érdekében (3.B.76/2021/7. számú jegyzőkönyv 10. oldal). Jogorvoslatának írásbeli indokolásában a védő fellebbezésének irányát változatlanul fenntartotta, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében értékelhető enyhítő körülményeket nem a súlyuknak megfelelően vette figyelembe. A védelmi érvelés szerint annak megfelelő értékelése, hogy a vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett, ezáltal hozzájárult a büntetőeljárás gyorsabb lefolytatásához, együttműködő magatartást tanúsított, eltartásra szoruló gyermekeiről gondoskodik, vele szemben újabb büntetőeljárás nem indult és rendezett családi körülmények között él, az időmúlásra is figyelemmel elvezethet a szabadságvesztés tartamának mérsékléséhez, rövidebb próbaidő

meghatározásához. Emellett a vádlott előzetes mentesítésének is helye lehet, mivel arra érdemes (5. sorszámú másodfokú irat).

[3] Az ügyész tudomásul vette a határozatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.178/2021/2. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartva – tanácsulésen történő elbírálás mellett – az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[5] A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatokat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdés alapján – utalva a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Kivezető tv.) 211. § (2) bekezdésére is – tanácsulésen bírálta el.

[6] A 2021. január 1-jétől módosult és az átmeneti szabályokkal való összhangban a Be. 868. § (1) bekezdés alapján már alkalmazandó Be. 598. § (2) bekezdése a jogorvoslatok irányára is figyelemmel lehetővé tette a tanácsuléses elbírálást, és az arra jogosultak (ügyészség, vádlott, védő) a törvényes határidőben [a Kivezető tv. 211. § (6) bekezdésében írt tizenöt napos határidő] nem indítványozták a nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését.

[7] Tekintettel arra, hogy a fellebbezéseket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül.

[8] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a)-c) pont]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka, és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben. Megjegyzi a felülbírálat terjedelme kapcsán az ítéltábla, hogy az Alkotmánybíróság ugyan megállapította, miszerint a Be. 590. § (5) bekezdése nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozza az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét (azt túl szűken vonta meg), ezért felhívta az Országgyűlést, hogy 2022. január 31. napjáig tegyen eleget jogalkotói feladatának

[19/2021. (V.27.) AB határozat]. A jogszabályi rendelkezés azonban még érvényes és hatályos, így alkalmazni kell.

[9] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta a támadott ítélet megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezéseket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése, konkrétan a (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[10] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék eljárását perrendszerűen, alaposan, körültekintően folytatta le, nem vétett abszolút, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási hibát. A Be. 504. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban szabályozott hármas perjogi feltétel megvalósulása mellett törvényesen fogadta el a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát az előkészítő ülésen, majd ítéletében indokolási kötelezettségének is eleget tett a szükséges mértékben, figyelemmel a Be. 562. § (2), (4) bekezdésében foglaltakra.

[11] A vádlott bűnösségének megállapítása törvényes, nem merült fel olyan körülmény, mely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná, hiszen büntethetőségi akadály nem valósult meg.

[12] A cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi szabályoknak. Az elsőfokú bíróság az alkalmazandó büntető törvényt szintén helytállóan választotta meg, kifogástalanul ismerte fel, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. az emberi szabadság elleni bűncselekmény esetén nem biztosít kedvezőbb megítélést alapvetően a büntetési tételkeret miatt, ezért a Btk. 2. § (1), (2) bekezdése szerint a fő előírásként irányadó elkövetéskori szabályozás alkalmazásának van helye. A Btk. 192. § (2) bekezdés és (4) bekezdés a) pontjában írt törvényi tényállás ténybeli alapjait a megállapított tényállás hiánytalanul tartalmazza.

[13] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság teljeskörűen feltárta, és azokat nyomatékuknak megfelelően értékelte, majd a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tetterányos és az egyéniesítést is kifejező szabadságvesztést szabott ki a vádlottal szemben.

[14] Az ítéletben megállapított bűnösségi körülmények mellett – melyek gyakorlatilag azonosak a védő fellebbezésében hivatkozottakkal – az elsőfokú bíróság által kiszabott, a különös részi büntetési tétel alsó határához (5 év) képest a törvényben biztosított egyfokú leszállás lehetőségét a vádlott javára a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pont alkalmazásával maximálisan kihasználó, 2 év tartamú szabadságvesztés nyilvánvalóan nem tekinthető

eltúlzottnak. Ennél alacsonyabb mérték meghatározására a törvényi előírások betartása mellett nem is nyílik lehetőség. Abban sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a rendezett személyi, családi körülményeket felvonultató vádlott tekintetében a büntetés végrehajtása a Btk. 85. § (1) bekezdésének alkalmazásával próbaidőre felfüggeszthető. A próbaidő a Btk. 85. § (2) bekezdés szerint meghatározott 5 éves felső tartama ad valóban megnyugtató támpontot a büntetési célok kellő teljesüléséhez, ahhoz, hogy a vádlott a jövőben tartózkodjon bűncselekmények elkövetésétől, és ez tekinthető arányosnak a cselekmény nem vitásan magas tárgyi súlyához mérten.

[15] A védő által célzottakra reagálva szükséges kitérni arra is, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor a vádlottat nem részesítette a valóban hivatalból vizsgálendő előzetes mentesítésben. Annak ugyanis nem állnak fenn a törvényi előfeltételei, melynek elsődleges indoka az, hogy a vádlott kiemelt tárgyi súlyú és nagyfokú szervezettséget igénylő bűncselekmény elkövetésében vett részt, melynek társadalomra veszélyessége az emberi szabadság megsértése folytán kirívó. E tárgyi tényezők mellett a vádlott alanyi körülményei már valóban kedvezőbbek, melyek azonban a büntetés tartamának meghatározásakor és a próbaidőre való felfüggesztés kimondásával megfelelően értékelésre kerültek. További kedvezmény – az előzetes mentesítés – mellett a büntetés súlytalanná válna. Rámutat az ítéltábla, hogy az előzetes mentesítés a bírói gyakorlat szerint rendkívüli intézmény (BH1996. 510.), melynek alkalmazása során a terhelt személyi körülményeit, életvitelét együtt kell mérlegelni a bűncselekmény tárgyi súlyával és jellegével (BH1983. 221.). Mindezt a törvényszék nagyfokú gondossággal végezte el, az általa kifejtettekkel mindenben egyet lehetett érteni, melyhez képest a védelmi fellebbezés nem hozott fel olyan nívumot, amit az elsőfokú ítéletben kifejtetteken túl szintén értékelni lehetett volna. Ilyen súlyos bűncselekményt megvalósító terheltnél csak rendkívül indokolt esetben kerülhet sor az említett kedvezményre, mely jelen ügyben nem állapítható meg.

[16] Mindezen okok miatt az enyhítést, próbaidő mérséklését, előzetes mentesítést célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre.

[17] Megfelelnek a törvénynek a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is.

[18] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel a fellebbezések alaptalansága miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helyes indokai alapján helybenhagyta azzal, hogy miután az elsőfokú határozat nem tartalmazta a vádlott születési helyét, ennek a Be. 184. § (2) bekezdés b) pontja szerinti személyes adatnak a feltüntetését a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel pótolta.

Dr. Balla Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.B.76/2021/7. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla
Bf.I.355/2021/6. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2021. október 7.

Dr. Balla Lajos s.k.
a tanács elnöke